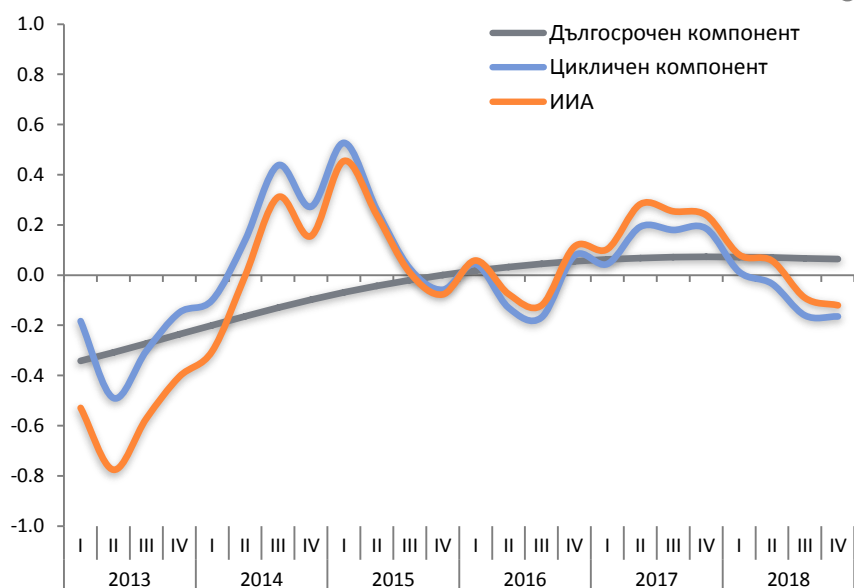


ИНДИКАТОР НА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В БЪЛГАРИЯ

1 ИИА ПО КОМПОНЕНТИ



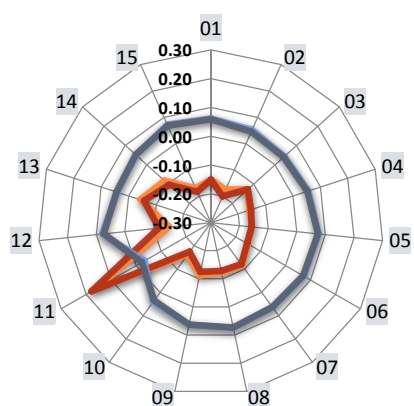
Източник: МФ

ИИА остана стабилен през четвъртото тримесечие

През четвъртото тримесечие на 2018 г. ИИА¹ запази отрицателната си стойност от третото тримесечие, подкрепен от задръжането в цикличния компонент. Дългосрочният компонент също остана близо до предходните три месеца, но неговата преоценка показва, че тенденцията на нарастване, наблюдавана от края на 2010 г., е преустановена от началото на 2018 г.

Запазването на цикличната позиция на икономиката бе обусловено от съвкупното влияние на променливите от вътрешната среда, което неутрализира негативното отражение от страна на външната конюнктура. Положителен принос имаше подобрението в цикличния компонент на приходите от ДДС, което кореспондираше с повишението в оборота в търговията на дребно. Оценените циклични позиции на индекса на строителната продукция, общия бизнес климат, осигуреността с поръчки и очакванията за цените в промишлеността останаха без промяна и също повлияха за запазване на равнището на общия цикличен компонент. От друга страна, цикличната позиция на БВП на ЕС 28 показва влошаване, което кореспондираше с понижениите оценки за индекса на индустриалното производство, натоварването на производствените мощности и очакванията за заетостта в промишлеността. За по-ниското външно търсене свидетелстваше и намалението в цикличните компоненти на индекса на цената на петрола и на неенергийните суровини.

2 ДЕКОМПОЗИЦИЯ НА ПРОМЕНЛИВИТЕ В ИИА



— Цикличен компонент III'18
— Цикличен компонент IV'18
— Дългосрочен компонент III'18
— Дългосрочен компонент IV'18

- 1 БВП
- 2 Промишлено производство
- 3 Строителна продукция
- 4 Търговия на дребно, оборот
- 5 Бизнес климат
- 6 Поръчки в промишлеността
- 7 Очаквания за цените в промишлеността
- 8 Очаквания за заетите в промишлеността
- 9 Натоварване на произв. мощности
- 10 М1
- 11 Лихвен %, дълг. кредити в лева
- 12 Приходи от ДДС
- 13 Межд. цена на петрола
- 14 Межд. цена на неенерг. суровини
- 15 БВП ЕС 28

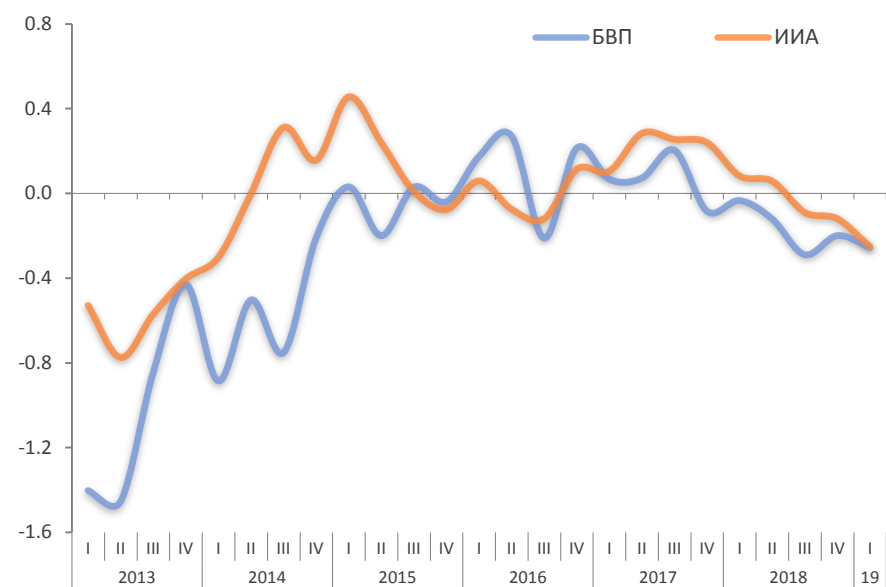
Източник: МФ

3 ОЦЕНЕНИ ЦИКЛИЧНИ КОЛЕБАНИЯ В ЕВРОЗОНАТА И В БЪЛГАРИЯ



Източник: МФ, CERP

4 ИИА И БВП*



* С цел постигане на сравнимост, данните за БВП са нормирани, като от стойността на показателя е извадена неговата средна и полученият резултат е разделен на стандартното отклонение.

** Данните за ИИА и БВП през първото тримесечие на 2019 г. са прогнозни.

Източник: МФ

Отрицателната стойност на цикличния компонент на ИИА съответстваше на ограничената икономическа активност в еврозоната. Цикличната позиция на €-coin² започна да се понижава от второто тримесечие на 2018 г., главно поради увеличаването на несигурността сред икономическите агенти. Влошаването в нагласите на предприятията от индустриалния сектор в еврозоната се отнасяше най-вече до текущата производствена дейност и оценките за поръчките. Това кореспондираше на по-песимистичните оценки на потребителите за общата икономическа ситуация и нарастващите им очаквания за безработицата през следващите 12 месеца. Външната среда ще продължи да има ограничаващ ефект върху българския бизнес цикъл поне до средата на 2019 г., имайки предвид че през първото тримесечие на 2019 г. оцененият циклически компонент на €-coin достигна най-ниската си стойност от края на 2012 г.

През първото тримесечие на 2019 г. ИИА се очаква да се понижи. Това ще се обуславя от забавянето на икономическия растеж в ЕС 28, влошаването на общия бизнес климат в страната и пониското натоварване на производствения капацитет в индустрията.

¹ Вж. „Същност и методология на ИИА“

² Данни и подробни обяснения за методологията на съставяне на индикатора за бизнес цикъла на еврозоната €-coin са достъпни на <http://eurocoin.cepr.org>. Тъй като този индикатор е месечен, данните за него са осреднени, за да може да се сравнява с ИИА, който е с тримесечна честота. Също така, индикаторът €-coin изключва само краткосрочните (сезонните) колебания в икономическата активност в еврозоната и за да бъде съпоставим с ИИА беше необходимо да бъде премахнат дългосрочният тренд във времевия ред с филтър на Ходрик-Прескот..

В текущото издание са използвани статистически данни, публикувани до 31 март 2019 г. Информацията може да се ползва без специално разрешение, но с изричното позоваване на източника. Публикуваните оценки и коментари не следва да се считат за препоръка за вземане на определени инвестиционни решения.

ISSN 2367-4741

© Министерство на финансите, 2019 г.
Дирекция "Икономическа и финансова политика"

София 1000, ул. "Г. С. Раковски" 102
<http://www.minfin.bg/bg/page/870>
e-mail: secretary.evp@minfin.bg